

Inserati se sprejemajo in veljajo
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 „ „ „ 2 „
15 „ „ „ 3 „

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo
(administracija) in ekspedicija na
Dunajski cesti št. 15 v Medija-
tovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemar velja:
Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 „ — „
za četr let . . . 2 „ 50 „

V administraciji velja:
Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 „ 20 „
za četr let . . . 2 „ 10 „

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Medijatovi hiši,
št. 15.

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto.

Država za državljane!

Nemški plemski državni in deželni poslanci so cesarju izročili protimemorandum, ki skuša spodbijati opravilne česke tirjatve. Naš namen ni spodbijati posamezne točke tega memoranduma, in to iz dveh vzrokov.

Prvič, ker prostor našega lista tega ne dopušča, in drugič, ker se ne tiče neposredno nas, a le Čehov. Spisovatelji protimemoranduma posebno povdarjajo, da jim ni mar za nemštvo, a le za državne interese. Povdarjajo, kakor je že Stremayr v budgetnem odseku storil, da zahtevajo nemški uradni jezik, državni interesi, katerim se pa morajo vsi narodni in drugi pomisljiki vkloniti. Oni postavljajo resnico na glavo, da smo državljani za državo, a ne država za nas. Ali to ni najsurovejši špartanski absolutizem, da bi se narodi morali vsem pravicam odpovedati, zatajiti narodnost, samo zato, ker to smatra za državni interes kak prenapeti centralist?

Da se mi ne strinjamo s temi nazori, ni treba omenjati. Nas tudi nihče ne prepriča, da bi bili pravi. Ravno tako se ne bomo mi trudili nasprotnike prepričati, da nimajo prav, ker vemo, da bi bilo vse bob v steno. Oni so v svoj nemški centralizem, nemško uradovanje tako zatelebani, da z njimi ni mogoče govoriti. Oni hočejo na vsak način gospodovati v Avstriji, naj gre tudi vse v nič.

Po našem zdravem mnenju, je država skupina državljanov ter v Avstriji različnih narodov z vladarjem na čelu. Od blagostanja vseh teh članov je odvisna tudi sila vsega državnega telesa. Zato mora država skrbeti, da se krepijo vsi narodi in državljani; to je pa le

mogoče, če se skrbi za narodni razvoj vseh teh udov. Če se pa en sam ud te skupine zatira, en sam narod na steno pritiska, trpi celo državno telo. Zato posilna germanizacija ne množi državne moči, a jo le slabi, ker ob enem spodkopava ljubezen do države. Zato je napačna nemška teorija o mogočni državi, ki uči, da smo državljani le zavoljo države, a ne nasprotno. Če je ta teorija ugodna v družih državah, je v Avstriji popolnem napačna, ker postruje mednarodno borbo, ki gotovo ne more biti državi na korist. Državne postave in uredbe, ki so v eni državi dobre, še zato niso dobre tudi za drugo državo. Postavodajalstvo se mora ravnati po razmerah posameznih držav, a ne po teorijah kakega pretiranega idealista. Narodna nasprotja se ne dajo s takimi teorijami pomesti iz sveta. Tudi je sveta dolžnost vsacega naroda varovati narodne pravice. To je prirodna naredba, kateri se umetna protivljenja zastoj ustavljajo.

Država se izdržuje od državljanov, ti plačujejo davke v državno blagajnico ti gredo ob času nevarnosti za njo na bojišče. Zato je pa državna dolžnost varovati njih pravice.

Pa saj Nemci se tudi ne protivijo vlovanskim narodnim pravicam le zavoljo države, ampak le zaradi gospodstva željnosti. To je „Deutsche Zeitung“, organ najbolj zagrizenih ustavovercev in centralistov, priznala v letošnji novoletni številki, ki je skušala Poljake na svojo stran pridobiti, ter je pisala, da nemški centralizem ni nevaren avtonomiji Galicije, ker tam nimajo Nemci ničesa iskati. S tem je naravnost povedala, da germanizacija, a ne državni intresi, so povod nemškemu centralizmu. Državni intresi so le grm, za ktere

ga svoje namere skrivajo. Zato se pa avstrijski Slovani ne moremo navduševati za nemški centralizem in nemško uradovanje, ker le slušnik našemu ponemčenju.

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani 15. februarja.

Česki listi se ne strinjajo s peticijo čeških škofov. Pa ni treba misliti, da bi Čehi odobrovali nove šolske zakone; samo oni smatrajo ljudsko šolstvo za deželno zadevo, o kateri nema dunajska vlada in državni zbor odločevati.

V budgetnem odseku je česki poslanec Jireček predlagal pomnoženje državnih srednjih šol s českim jezikom na Češkem in Moravskem. Minister Stremayr v principu ni nič imel zoper to, a rekel, da o predlogi dopolnitnega kredita za srednje šole se v ti sesiji niti govoriti ne more. — Tako hočejo ustavoverci slovske opravilne tirjatve, katerim se ugovarjati ne upajo, zavreči.

Pražka „Politik“ zahteva, da bi se za naučnega ministra imenoval kak odločni narodnjak, kakor Randa ali Habietinek. Za kakošnega birokrata kakor je baron Kriegssau, se Čehi ne morejo navduševati, ker še ni ničesa storil za česko narodnost.

Uradna „Wien. Ztg.“ je objavila postavbo za zmanjšanje revščine v raznih avstrijskih deželah.

Ogerski finančni minister grof Szápáry in naučni minister Trefort sta prišla v Beč.

Kako sem se jaz likal.

Črtice za poduk in kratek čas.

LVIII.

Predno pa gremo po tej poti naprej, postojmo nekoliko in pogledjmo v šolo, kako družbo sem dobil.

Nič kaj se ne morem pobahati ne z novimi sošolci, ne z učitelji — izvzemši gosp. kateheta. Takrat je bila preparandija še „pribežališče grešnikov“ z raznih šol, ne dva nista si bila enaka bodi si v starosti, bodi si po šolskih letih; ta je bil gimnazijalec, oni realec, nekteri pa še celó le normalec, jaz sem na šolski lestvi bil z najvišega klina padel. Lahko si vsak misli, kako malo mi je ugajala družba, kako zaničljivo sem gledal v šolske knjige, ktere sem bil že davno zopet pozabil, kako težko sem odgovarjal na vprašanja o nemških stavkih itd. jaz, sloveči latinec gimnazije, ki sem že maturne naloge drugim izdelaval, jaz, čegar dela so že tiskana bila. Razen tega so bili moji novi sošolci pač dobre duše, a tako primitivne vednosti, da je meni že kar presedalo.

Pa še nekaj je razžalilo mojo domišljivost. Kakor že znano, sem znal že toliko glasovirja, da sem se že z not učil reči, ktere so bile po mojem okusu. Ravno tako znano bo častitim bralcem, da moje grlo ni imelo kar nikakoršnega glasu. Naš učitelj glasbe je bil pa jako vljuden učenjak in vedel spoštovati vsacega stan in zmožnosti. O tem tu le kratek prizor.

Učitelj: „Vaši Milosti se toraj ne ljubi igrati skale, Jej je gotovo prenizko, he?“

„Saj že znam skalo, ne le s C, ampak z vseh stopinj“ — je moj odgovor.

„Ali se bo Vaši Blagorodnosti ljubilo do jutri prinesiti mi vso C-skalo dvajsetkrat prepisano — se ve, če Vaša Blagorodnost nima morda že kacega novega spisa za „Laib. Ztg.“ pod peresom?“ — govori dalje.

„Kazni jaz ne bom pisal, sem se že davno odvadil“ — je kratek moj odgovor.

„Tako, tako! Vaši Učenosti je tako delo pač prenizko?“ — poprašuje dalje:

„Da, res!“ — rečem jaz odločno.

„Hm, hm! Vaša Slavnost se je toraj do nas ponižala le kot gost?“

Jaz na to zbadanje nič ne odgovorim, če-

ravno vse v meni kuha. Drugi dan je njegovo prvo vprašanje do mene:

„Je li Vaša Milost imela toliko časa in dobre volje, da bi bila blagovolila po včerajšnjem naročilu moje malenkosti spisati C-skalo dvajsetkrat?“

„Ne!“ — rečem jaz.

„Ne? Ej, saj se ne mudi. Do jutri bo morda Vaša Učenost milostljivo blagovolila to skalo spisati štiridesetkrat, kaj?“

„Nimam papirja!“ — črhnem jaz, ki zdaj vso to reč tudi zavijem v humoristično stran.

„Tako? Naj jo pa Vaša Slavnost spiše kam drugam, n. pr. na žamet ali svilo, da jo le jaz vidim.“

Zdaj se jaz ne morem zdržati smeha, kteremu se pridružijo tudi drugi, ki so smeh komaj držali, da ni že prej butil jim z grli.

„A, glej no“ — se oglasi zopet učitelj — „kako lep moški zbor in kako glasen pevovodja. Kaj, ko bi Vaša Milost zdaj stopila tu sem h klavirju in pela tisto skalo, ktere ne blagovoli pisati?“

Jaz grem k glasoviru in ko on vdari C,

Vnanje države.

Nemški državni zbor je 12. t. m. bil od Bismarka odprt. Pruski deželni zbor je pa za 3 mesece odložen.

Pruska vlada misli nemškemu zveznemu svetu predlagati podaljšanje socijalistične postave do 1886. leta. Res lepa svoboda čaka kulturne Nemce.

Anglija predlaga, da se sestavi mednarodna komisija za določanje mej med Grško in Turčijo. — Dunajska „D. Ztg.“ priporoča, da bi se oni deli Tesalije, ki jih berlinski kongres daje Grkom, zamenili z otokom Kreta, kjer je prebivalstvo izključljivo Grško. Tudi nam se bi to ne zdelo napačno, prvič bi se grško-turško mejno vprašanje, ki že dalj časa vznemirja Evropo hitreje rešilo, in drugič bi se moč helenstva ne razširjevala na sever slovanstvu v škodo.

Srbska skupščina je zvišala civilno listo kneževu na 700.000 frankov.

Bolgarsko narodno sebranje se snide še le koncem marca.

Turčija je odstavila kajmakama v Aleksandrete in kaznovala vse turške vdeležence znanega poboja z francoskimi mornarji. Tako je porta zadostila zahtevam francoske vlade.

V **Macedoniji** in **Tesaliji** bivajoči Rumunci so podali turškemu ministru notranjega Ahmud Nedim paši nek memorandum, ki zahtevajo pravice za Rumune bivajoče v teh provincijah, katerih je, kakor memorandum trdi, okolo 800000. Ta memorandum je le produkt Slovanom sovražne turške in rumunske vlade, ki hočejo z romanizmom Bolgare zatirati. Kar prej niso mogli s helenizmom doseči, hočejo z romanizmom.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 12. februarja. (Kaj bo s Kranjsko gimnazijo? — Državni zbor. — Državnega pravdnika namestnik.) S Čehi vred skušajo tudi Slovenci, da se jim ni nadejati boljših časov, dokler je naučno ministerstvo v rokah Stremajerjevih. Včeraj se je v budgetnem odseku obravnavala med drugimi tudi gimnazija v Kranji. Dr. Vošnjak je ministra vprašal, bi li ne bilo prav, da se gimnazija v Kranji ne odpravi, ampak vnovič dopolne? Stremajer pa je odgovoril, da se to iz vzrokov

varčnosti ne more zgoditi. Gimnazija kranjska svojega namena, je rekel, ni dosegla. Število učencev je vsako leto padalo, v Ljubljani pa je naraščalo. Ker dežela in mesto kranjsko premalo storé za to šolo, ni ostalo drugzega, kakor jo odpraviti. Škode dežela nima, ker se je v Ljubljani osnoval šo en paralelni razred. Poročevalec Jireček je opomnil, da je gimnazija kočevska še veliko slabeja in da zadnje leto v vsih štirih razredih ni imela toliko učencev, kakor kranjska v dveh, pa Stremajer si je iz zadrege pomagal z izgovorom, da je Kočevje oddaljeno od Ljubljane, da se je deželno zastopništvo potegovalo za gimnazijo v Kočevji, da bode pa morebiti iz denarnih vzrokov treba tudi to gimnazijo opustiti. Dr. Vošnjak je ugovarjal, da je mesto kranjsko dovolj storilo za gimnazijo, ker je zidalo poslopje in oskrbelo druge potrebne reči, da bi pa morebiti dežela kaj dovolila v ta namen, ako se pričnó obravnave z deželnim odborom. Odprava gimnazije je pa v deželi zbudila veliko nevoljo. Tudi zoper to oporekanje je imel Stremajer odgovor pripravljen. Gimnazija kranjska, je rekel, ni slovenska, ampak nemška in ljudstvo o narodnih razmerah v šoli drugači sodi, kakor napeto narodno časnikarstvo. Konec cele obravnave je bil, da so se sprejele svote od vlade za šolstvo raznim deželam in zavodom namenjene.

Obstane kranjske gimnazije je silno malovredna reč, in vendar se še v tem oziru željam dežele kranjske ni hotelo vstreti, dasi je bil sedanji deželni zbor enoglasno sklenil potegniti se za to šolo in pri vladi prositi za njen obstanek. Dr. Vošnjak bo v prihodnji seji budgetnega odseka nasvetoval resolucijo, da naj se gimnazija kranjska zopet oživi in da naj se slovenski jezik vpelje kot učni jezik na srednjih šolah v deželah slovenskih. Konečna rešitev vprašanja o gimnaziji kranjski bo toraj odvisna od omenjene resolucije, zatoraj Vam bom precej telegrafično sporočil, kako bo odsek o teh resolucijah razsodil, ali ji bo sprejel, ali zavrgel, ker se po tem večidel ravna tudi glasovanje v zbornici.

Sicer pa Stremajer s svojim ravnanjem med poslanci vzbuja čedalje večjo nezadovoljnost in Taaffe sam neki že čuti, da ga ne bode mogel več dolgo obdržati v ministerstvu.

Danes se je že govorilo, da prevzame Taaffe naučno ministerstvo, predno preteče 48 ur. Bomo videli, kako se bo reč zasukala, ker tako ne more ostati.

Državni zbor je zadnjič nadaljeval obravnavo o zemljiško-davkarski postavi, in rešil tretje važno vprašanje o sestavi reklamacijskih komisij. Desnica je hotela te komisije tako sestaviti, da bi polovico udov volili deželni zbori, polovico jih pa imenovala vlada, toda ne izmed svojih uradnikov, ampak izmed davkoplačevalcev, katerih bi moralo biti najmanj pol, in le druga polovica naj bi bili uradniki. Pa ta nasvet je padel s 130 glasovi proti 136. Za našo deželo reč nima posebne važnosti, ker je vcenitev še precej dobro dovršena, pač pa je važna za Poljake in Tirolce. Pa pri glasovanju je manjkalo 10 Poljakov in 3 Tirolci; zato pa pač nimajo vzrokov drugim očitati, da je ta nasvet propadel. Kako se bo reč v tretjem branji izvršila, se še ne ve. Danes bode zbor nadaljeval omenjeno zemljiško postavo, potem pa pričel obravnavo o ponarejevanju vina in o posojilu 500.000 gld., katero Gališka dežela od države prosi na posodo, da bode mogla pomagati svojim stradajočim deželanom. Desnica, pa tudi levičarji so sklenili pritrčiti obema predlogoma po nasvetu odbora.

Za pravdniskega namestnika v Ljubljani je imenovan sodnijski adjunkt v Celji, g. Jožef Pajk, mlajši sin bivšega litijskega okrajnega glavarja Janeza Pajka.

S Šentjerneja na Dolenjskem

8. febr. Dne 30. pret. m. izročili smo materi zemlji truplo profesorja Florijana Gregoriča, kateri je na Brezovici pri Šentjerneju blizu 83 let star v pokoji umrl. Dočakal je blagi gosp. veliko let, ter preživel svoja dva duhovna brata, ktera sta kot župnika pred njim umrla in za ktera je v mladosti skrbel. Izšolal se je v Novem mestu in v Ljubljani ter se po dovršenih gimnazijskih študijah podal v bogoslovje. Pa zapustil je bogoslovje v tretjem letu ter se podal na vseučilišče. Leta 1833 nastopil je v Ljubljani kot gimnazijski učenik svoje službovanje in je dalje podučeval kot profesor zgodovine učečo se mladež na gimnazijah v Kopru in v Trstu do l. 1857. Od tega leta dalje živel je pa v pokoji v svojem rojstnem kraju na Brezovici.

spustim jaz z grla glas, ki je ravno toliko podoben glasu C, kakor vsakemu drugemu.

„Aj, Vaša Blagorodnost je tudi umetnik v petji, kakoršnega do zdaj ni, vsaj moja ponižnost ne ve zá-nj. V enem glasu cel zbor glasov. Kako, da za tako imenitnost še nihče ne ve!“

Z mojimi sošolci je pa vse drugače postopal in pokazal, da ne zna govoriti le z gospodo, ampak tudi s hribovci. Smilili so se mi reveži.

Ko drugi dan zopet v šolo stopi, pogleda mene, pomiga z očmi in prične:

„Na kaj je Vaša Blagorodnost izvolila spisati tisto C-skalo, štiridesetkrat — na svilo, žamet ali papir?“

„Na nič!“ — je moj odgovor.

„Jaz danes slabo slišim, sem nekoliko prehlajen, toraj prosim, da bi Vaša Blagorodnost milostljivo ponovila Svoj odgovor“ — reče in nastavi uho proti meni.

„Na nič“ — odgovorim jaz zdaj na ves glas.

„Ej, to je novo“ — se oglasi on — „mora tudi lepa biti reč na nič spisana. Naj jo Vaša Vljudnost meni pokazati poniža se!“

Ne vem, kako bi se bila ta reč razvozljala, če bi ne bil zmedel je šolski nadzornik gosp. korar Savaschnigg (Zavašnik), ki je nenadoma vstopil. Mi planemo kvišku, a on veli s prstom, naj se vstopimo v vrsto, kakor vojaki pred generalom. To storimo in jaz pridem na levo krilo prvi.

„Wie heisst Er (kako mu je ime)?“ — praša obrnjen v mene.

Jaz gledam svojega soseda in glasbenega učitelja, a vsi gledajo mene. Ko g. Savaschniggu ni naglo odgovora, drega:

„No, no, odgovor!“

„Saj zna sam govoriti“ — rečem jaz — „naj rajši sam pove, jaz ne bom odgovarjal za svojega soseda.“

Gosp. Savaschnigg obledi, ozeleni, zarudi in kdo ve kaj se še spreminja v njegovem obrazu, učitelj glasbe pa se ruga zdaj na tihem.

„Kdo je ta?“ — se obrne Savaschnigg proti njemu, kazaje mene.

„Zeló visok gospod, ki je navajen, da se ga ogovarja z Vi (Sie)“ — pojasni učitelj.

„Tako? Kako pa je tak gospod k nam prišel?“ — se obrne gosp. Savaschnigg k meni.

„Prav tako, kakor zdaj zopet grem, saj meni ni treba, da bi na tem potu kruha iskal.“

Izgovorivši to vzamem klobuk in dirjam ven. Podam se k vodji gosp. Legatu in mu razložim, da meni nikakor ni mogoče dalje ostati tu. Blagi gospod me tolaži, spodbuja k potrpljenju in obeta, da bom že čez leto dni lahko službo dobil pri sv. Jakopu v Ljubljani; petja se mi ne bo treba učiti, godbe pa, če bom hotel. Skoro bi se bil vdal, ali — kdo je šolski nadzornik, kdo bo moj najvišji gospod? Nihče drugi ko velečastiti gosp. Savaschnigg, ki mi tega, kar se je bilo ravno zgodilo, nikdar ne bo pozabil. Uboga para bom, nič drugega. Zato po nekotikem premišljevanju rečem:

„Ne, ne! Po tem, kar se je zgodilo, ne morem več tu ostati in — po pravici rečeno — veselja tudi nimam. Prosim le potrdila, da sem tu do današnjega dne v šolo hodil, drugega nič.“

Gospod vodja mi spiše to spričevalo, jaz grem. In tako je bila končana moja karijera učiteljska, malo več ko dva meseca sem se za učitelja „likal.“

Kam pa zdaj? Pač sem imel še gosposke rodovine, katerih sinovom sem še naprej izde-

Bil je pokojni zvest Avstrijan, vrl domoljub, in posebno veren katoličan, kateri se ni sramoval svojega verskega prepričanja očitno pokazati. Ravno zaradi tega, kakor tudi zaradi dobrega srca je bil profesor Gregorič prav priljubljena oseba svojim sosedom in prijateljem, ter je pri njih tudi splošno spoštovanje vžival. To spoštovanje se je še posebno dan njegovega pogreba razodelo, kajti sešlo se je veliko prijateljev, da so mu zadnjo čast skazali. In naj blagi gospod vživa v večnosti zasluženo plačilo, na zemlji naj se mu pa ohrani spoštovanje in spomin.

Domače novice.

V Ljubljani, 14. februarja.

(Srednje šole ljubljanske) končajo prvo polletje danes, drugo polletje se prične že zopet v sredo 18. t. m.

(Ljubljansko posojilo). Prvo srečkanje se bo vršilo že 2. aprila t. l. z glavnim dobitkom 35.000 gld. Najprvo se bo oddalo le 25.000 sreček po 24 gld., kdor jih bo koj plačal, po 25 gld. pa v obrokih. Prodajala jih bo v Ljubljani „eskomptna banka.“

(Vreme v Ljubljani) Huda je bila zima, a kar je na pepelnico nastopilo južno vreme, je vse še desetkrat slabše. Po ulicah polno luž, z vsake strani teče in se vdira sneg, kanali vode ne morejo požirati, ker so zamašeni ali pa zamrzneni, v zemljo pa tudi ne gre, ker se še ni otajala. Zrak je mokrotan kakor sopar, kaj pa še le bo, ko se začne tajati zmrazena stranišča!

(Maskarada v ljubljanski čitalnici.) za katero ima več let „Sokol“ tako rekoč že monopol, je bila tudi letos najlepša predpustnih veselici v Ljubljani, to morajo pripoznati tudi naši nasprotniki, katerih smo obojega spola veliko videli med seboj. Že uhod je bil jako pisano okinčan, kako krasno pa še le dvorana! Vse v svetlobi, v blesku. Okoli devetih so se goruji prostori prenapolnili z maskami, katerih raznoterosti popisati nam ni mogoče. Posebno krasne in mnogovrstne so bile ženske maske v idiličnih in drugih nošnjah raznih narodov. Če je bilo kaj pogrešati, so bile to le skupine in politične maske. Pa saj je bilo za vse to premalo prostora, saj je bila gnječa taka, da si je še „Pavliha“ s svojo marelo komaj pot delal med množico; ta je bil pa tudi res zeló

arastičen. — Okoli devete ure je prišel tudi gosp. deželni predsednik vit. Kallina počastit veselo družbo s svojo navzočnostjo in se mudil nekoliko časa, pa se pri odhodu jako povoljno izrazil o družbi. — Vročina je bila po vseh prostorih taka, da je bilo težko dihati, pokazalo se je, da so za take prilike sedanji prostori čitalnice veliko preozki; za 600 oseb, kolikor jih je gibalo se ta večer po njih, so gotovo premajhni. Vendar je rajanje trajalo skoro do zgodnjega jutra, dokaz, kako prijetna je bila veselica vsakemu, ki jo je videl. Pri tem se je vršilo vse v najlepšem redu, maskarada je bila podoba sporazumljenja vseh narodov med seboj, le nek tujec je bil poskusil nekaj zmešnjave narediti, pa so mu naši „Culukafri“ mirno skoz vrata posvetili. — Nadrobneje popisavati maske in gibanje nam ni lahko in tudi prostora nimamo; toraj bodi zaznamovana le splošna sodba občinstva, da je bila ta veselica najkрасnejša v Ljubljani, kakor do zdaj še vsako leto; nemškutarji kaj tacega ne spravijo skup. — V spodnjih prostorih pa je bila gnječa še veliko večja. Tu je godla mestna godba in nabralo se je priprostega ljudstva toliko, kolikor ga je moglo not. To je znamenje, da je središče Ljubljane le čitalnica in bi bila še bolj, če bi imela obširnejše prostore. Te resnice ne moreta tajiti tukajšnja nemška lista, ki pišeta vedno tako, kakor da bi bili v Ljubljani sami Nemci, o Slovencih pa ne zigneta ne črtice. — Slednjič bodi s pohvalo omenjeno še to, da je gostilničar gosp. Grčar s svojim osebstvom prav dobro rešil svojo nalogo, postreči tolikemu številu raznovrstnih gostov s svojo kuhinjo in kletjo, kar nikakor ni mala reč.

(Iz seje družbe kmetijske), ki je 1. dne t. m. bila pod predsestvom g. barona Wurzbacha, je došlo „Novicam“ sledeče poročilo: Na priporočilo družbe kmetijske in deželnega logarskega nadzornika je sl. ministerstvo kmetijstva z odlokom od 8. dne u. m. Andreju Ravanu, posestniku na Colu, za hvalevredni in vspešni trud, s katerim z lesom zasaja lastna svoja posestva, pa tudi marljivo sodeluje pri varstvu državnega lesovja, podelilo premijo, s 100 gld., — Ignaciju Ustarju, posestniku v Veliki Vasi, in Martinu Hribarju, posestniku v Cirkušah pa za marljivo zasadbo lesa na lastnih posestvih, vsacemu premijo po 20 gld. odločilo. — C. k. deželna vlada naznanja družbi, da je od sl.

finančnega ministerstva jej po dovršeni zemljiški vcenitvi iz Tirolskega na razpolaganje poslana c. kr. gozdna komisarja Fr. Suda in Jos. Pučiča v začasno tukajšno službo prevzela z določbo, da prvi gré v Kranj za gorensko, drugi pa v Postojno za notranjsko stran — Gosp. vitez Schneid-Treuenfeld je poslal družbi 25 gld. v pripomoč tisku knjižice „Glavna vodila umnega kmetovanja na malem posestvu“; odbor sklene za blagodušno podporo toplo se zahvaliti radodarnemu rodoljubu. — Peticije podružnice metliške za zidanje dolenjske železnice pošlje centralni odbor s toplim priporočilom sl. državnemu zboru. Vabilo k udeležbi 1. vinskega sejma, ki ga prihodnji mesec hrv.-slav. društvo napravi v Zagrebu, sklene odbor, ki rad pripomaga k vspešni izvršitvi ove naprave, razglasiti v „Novicah“, da se vinski trgovci opozorujejo na razstavo hrvatskih vin. Dunajsko podporno društvo ubozih dijakov na višji šoli kmetijski je povabilo kmetijsko družbo, naj pristopi kot ud podpornega društva; odbor je sklenil pristopiti kot letnik. — Okrožnica sl. ministerstva kmetijstva, po kateri se avstrijskim kmetovalcem svetuje, naj bi pridelano svoje žito vsako leto hitro postavili na žitne trge, ker le tako je mogoče odbiti konkurenco z ameriškimi in ruskimi žitom, je bila na znanje vzeta s to opomnjo, da kranjska dežela žita le v dobrih letinah za svoje domače potrebe pridelava, v unanjo kupčijo pa ga nima nikoli prodati. — Odbor za letošnje deželno razstavo kmetijskih pridelkov in obrtnijskih izdelkov v Gradcu je poslal družbi program te razstave s prošnjo, naj ga objavi; odbor sklene vstreči tej želji. — Sl. ministerstvo kmetijstva naznanja družbi, da je poročila o porabi lanske državne podpore za sirarstvo in napravo vojakov odobrilo, isto tako tudi porabo podpore za pospeh govedereje. Ker na lansko jesen zavoljo goveje kuge delitev premij za goveda na Notranjskem v Postojni se nij moglo izvršiti, zato je sklenil odbor, pozvati podružnico kmetijsko postojnsko, naj poroča, kedaj in kako naj bi se letos lani opuščeno premiranje nadomestilo. — Prošnja okrajnega šolskega sveta novomeškega je bila rešena tako, da se za šolsko mladino pošlje nekoliko poučnih kmetijskih knjig, denarnih daril za marjlive učitelje pa nima družba kmetijska na razpolaganje, zato jih morajo do-

loval latinske in nemške naloge in prevajal latinske klasikarje, ali o tem se ne more živeti, tudi so se časoma naveličevali „strganca“, „le-nuha“ itd. Prejemal sem dobre svete, a drugzega malo, in to leto je bilo res grozno.

To grozno leto bodi popisano le v par črticah, ker se sam sebi smilim, če si pokličem v spomin vse dogodbe.

Misli si bralec človeka z ozeblinami na nogah in rokah, brez gorke obleke, čegar nagoto in strganost pokriva le plajšč bivšega sošolca K., a to vse ga ne varuje mraza. Stanovanje nima, tudi hrane ne, sedi v kavarni, dokler je odprta, ker imajo markerji usmiljenje ž njim, spi tudi tam na stoli, dokler to trpe, potem pa mora iti v mrazu in snegu z mesta, da prebije noč, če tudi v gozdu pod Turnom, da ga le policija ne dobi. Sram ga je, ne toži svoje reve nikomur, raji trpi vse, če prav po več dni ne je nič gorkega, ves dan pa morda celó sploh nič ne dobi v želodec, ko vodó, ktera nič ne stane. Ljudje ga vidijo, imajo celó svojo zabavo ž njim, mu naročé to in ono pismo, da se skaže s svojim duhom, se smejejo njegovemu ozkemu mišljenju in nizko

letečemu Pegazu. Kako li bo letel više, če je tako premražen in lačen, da bi najraje na tleh sedel in spal v kakoršni koli luži! Za trud mu dajo nekaj šestice, on je vesel zaslužene denarja in se gre najest — enkrat v tednu, morda celó le v dveh tednih. Čuda le, da pri tem ne zmrazne in ne zboli do smrti.

Tako sem bil zašel med gledališčne igralce. To je dobro, a lahkomišno ljudstvo, meni je bilo koristno v tem, da sem se navadil lepše nemški govoriti, kakor se v Ljubljani govori; vsaj sam sem si domišljeval to. Slovenski duh se je jel izkajati z mene, ker se mu je menda preslabo zdelo bivati ali celó razvijati se v tako zanemarjenem telesu. Igralci so me obrajtali kolikor toliko, ker sem jim bil marsikje za rabo; meni je pa bilo to tudi v korist, ker za gledišče mi ni bilo treba nič vstopnice, in tako sem počasi seznanil se skoro z vsemi gledališkimi igrami. Najboljši prijatelj mi je bil neki Weilenbeck, ki je igral večidel tragične naloge, imel lep talent in bil tudi bolj izobražen od drugih. Temu sem bil večkrat „občinstvo“, kedar se je učil Franca Moora, kralja Riharda, Jaga, Fausta itd.

Najimennitnejša prikazen tega leta je pa za-me bila ta-le. Z nekim Gabrielli-jem, Poljakom po rodu, sva skovala igro „Sicherl, vulgo Dimež, der Schrecken von Krain“. Se reče, načrt sva skovala oba skup, potem sem jo spisal jaz in bila je odločena za predstavo. Kakšna je bila, ne maram razkladati, ker jo je že marsikdo videl; rečem le, dá se bahal ž njo nikdar ne bom. Pri nekem igralcu v ozki in mrzli sobici pod streho smo pisali naloge za igralce, gospodinja pa nam je kuhala krompir v oblicah, ki smo ga vsi skup nakupili.

Igra je naznanjena, po voglih se nabijejo listi, skušnja se prične, a jaz! Ne da se popisati, kako sem bil razburjen, kako so se mi napenjale prsi; moje besede so to, ki bodo tu z odra donele ploskajočemu občinstvu.

In glavna reč — jaz sam bom nastopil na odru v podobi tolovaja. To mora biti, „zur Verherrlichung des Festes“, so rekli igralci, in jaz sem se učil svojih par besedi bolj ko vsi drugi dolgih nalog, skrbneje ko Weilenbeck „Dimeža.“

biti le iz državne podpore, ki jo c. kr. deželni šolski svet od ministerstva dobiva, da jo pozaslišanji družbinega odbora razdeli. — Po predlogu podružnice kranjske je bil gosp. Jožef Burger, posestnik in župan v Vogljah za uda sprejet.

(Ogerska zavarovalnica.) V današnji številki je zopet inserat ogerske zavarovalnice, ki jo zastopa g. Jak. Dobrin. Kolikor je nam znano, ta banka pošteno izplačuje; kdor še ni zavarovan, se lahko pri njej zavarje.

Telegram „Slovenu.“

Z Dunaja, 13. februarja.

Ministerska kriza zopet oživela, rešitev neki prav blizu, natančnejega ni znanega. Postava o ponarejevanju vina je sprejeta.

Razne reči.

— V Parizu je umrl senator Cremieux, rodod jud, eden najhujših ščuvalcev zoper katoliško cerkev. Imel je na Francoskem silen vpliv, in je pripomogel, da se je judovski narod do sedajne stopinje moči veljave in bogastva povzdignil.

— Prebivalstvo Bosne in Hercegovine. V Bosni in Hercegovine se je naštelo 1.142.147 ljudi, 599.000 moških in 543.000 žensk. Največ prebivalstva ima okraj Banjaluka, namreč 85.753, za njim pride okraj Jajce z 46.473 ljudmi. Po veri je pravoslavni 487.022, mohamedanov (Turkov) 442.500, katoličanov 208.950, judov 3426, in drugih 249. Duhovnikov je 1082, uradnikov 678, učiteljev

257, zdravnikov 94, kmetijskih posestnikov 94.393, tlačanov (robotnikov) 83.402, obrtnikov in kupčevalcev po 10.876, delavcev, hlapcev sploh služabnikov 54.779. Mest je vseh 37, trgov 34, in vasi 4894. Hiš je 187.510. Sarajevo ima 21.377 prebivalcev, Mostar 10.848, Banjaluka 9560, Belina 6090, Travnik 5887, Doljna Tuzla 5199, Livno 4597.

Eksekutivne dražbe.

18. sveč. Jože Mavec (2) iz Golega (1038) v Ljubljani; Franc Petrič (2) iz Loga (6533) v Ljubljani; Anton Pengov (2) iz Pešate (1327) v Ljubljani; Lovro Kregar (2) iz Lukovice (3168) v Ljubljani; Anton Steiner (1) iz Kržišča (700) v Krškem; Reza Šimovec (1) iz Bregane (60) v Kostanjevici; Lenka Vogel (1) v Kostanjevici (580); Primož Kovač (3) iz Pakla (7830) na Vrhniku; Jože Jagodic (1) iz Olševka v Kranji; Janez Gerjovič (1) iz Ribnice (240) v Kostanjevici; Miha Pirnat (1) iz Jarš (370) v Kamniku; Andrej Premrl (1) iz Šmihela (2043) v Senožečah.

19. sveč. Janez Golobič (2) iz Dolža (750) v Novem mestu; Janez Lekan (1) iz Rovt (3920) v Logatcu; Luka Nagode (1) iz Ravnika (3250) v Logatcu; Lorenc Lekan (1) iz Rovt (3198) v Logatcu; Tomaž Uršič (1) iz Dolenjega jezera (1970) v Logatcu; Franc Bajt (1) iz Planine (650) v Logatcu; Anton Opet (1) iz Cirknice (2610) v Logatcu; Jože Golobič (2) iz Dolenje Težke vode (1750) v Novem mestu; Jaka Simičič (3) iz Mrzlega polja v Postojni; Jože Želko (3) iz Narina v Postojni; Matej Mesojedec (1) iz Bruhane vasi (1787) v Laščah; Franc Jerše (1) iz Šmihela (2200) v Žužembergu; Anton Hren (3) iz Zagorice v Laščah; Janez Črne (3) iz Kokrice (3932) v Kranji; Martin Kastelic (1) iz Hudega (1200) v Zatični; Franc Zaplata (1) iz Pokojnice (1960) Zatični; Luka Žakelj (3) iz Godoviče (3460) v Idriji.

Listnica vredništva.

Čast. gosp. G. J. na Ž. Vsaka stranka mora imeti nekaj udov, če tudi le kakih 10, drugače ni stranka. Kar se tiče znane zadeve, bomo mi molčali, kakor smo že rekli, čeravno imamo gradiva nakupičenega — ako ne bomo provocirani od druge strani. Toraj bi bilo dobro, če bi se Vi z enakim pismom tudi tje obrnili. V obče pa vsak list nekaj zastopa, ima svoje načelo, toraj ni skedenj, kjer bi se vsako žito mlatilo. — Gledé drugih opomb Vaših — obžalujemo. V vsaki vojski je nekaj mrtvih in ranjenih, zadnjih veliko zopet ozdravi. — Vse to „sine ira“, kajti za mirne besede in razloge imamo tudi mi mirne odgovore.

Ure

za stolpe in gradove

izdelujem že od leta 1842 po najnovejših iznajdbah, ne vlite, ampak z roko izdelane, proti polni garanciji in po najnižih cenah.

Janez M. Pogačnik.

(4) Podnart, Kropa, Gorenjsk.

Popravljam tudi stare ure na stolpih, jemljem plačo tudi v obrokih, in cenik pošiljam vsakemu brezplačno.

Telegrafične denarne cene 13. februarja.

Papirna renta 71.55 — Sreberna renta 72.50 — Zlata renta 85.15 — 1860letno državno posojilo 131.75 — Bankine akcije 843 — Kredite akcije 301.75 — London 116.75 — — Ces. kr. cekini 5.53. — 20-frankov 9.36.

Prva ogerska zavarovalna družba.

Okrožnica

za vse, ki se hočejo zavarovati na hiše in kmetiške poslopja na šest let in sicer prvo leto brezplačno.

V Gradcu meseca decembra 1879.

Častito zavarujoče občinstvo, posebno pa tisti, ki so nam dozdej svoje zaupanje izkazali in s tem naše društvo do sedajne veljave povzdignili, nam bodo priznali, da smo zmirom pošteno postopali, kakor je tudi naše celo društvo na pošteno, trdno podlago postavljeno, in da se v tem oziru smemo z vsakim podobnim društvom meriti.

Naše pošteno postopanje je imelo dober vspeh! S koncem leta je naš temeljni kapital **3 milijone gold.** popolnoma vplačan, pa ne po plačilih delničarjev na akcije, nego po prihranjenih plačilih zavarovancev, tako da nam še ostane **en milijon gold.** na razpolaganje za škode, ki bi nas vtegnile v bodočem letu zadeti; in s tem dobičkom lahko izplačamo vse škode, ne da bi se temeljnega kapitala dotaknili.

Tak lepi vspeh nam stori mogoče, da pri zavarovanju zoper ogenj lahko ponudimo še vgodnejše pogoje. Sklenili smo namreč novo olajšanje, da kdor hiše in kmetiške poslopja od zdaj zanaprej pri nas za šest let zavarje, ne bo za prvo leto nič drugega plačal, kakor kolek in pisarne stroške, zavarovalnino pa je zavezan še le od drugega leta naprej plačevati.

Ker nobena zavarovalna banka takih vrodnih pogojev ne ponudi, prepričani smo, da bo naša ponudba pri zavarovanja iskajočem občinstvu z veseljem sprejeta, in na tak način se bo vsak lahko za več let pod dobrimi pogoji zavaroval.

V tem bo slavno občinstvo spoznalo, da smo vsigdar pripravljene, kar mogoče olajšati zavarovanje in da cenimo zaupanje naših dosedanjih zavarovancev s tem, da jim za šestletno zavarovanje eno leto brezplačno ponudimo, iz česar je jazno, da je zaupanje v naše društvo popolnoma utemeljeno in opravičeno.

Naši mnogobrojni zastopniki v slovenskih deželah bodo z velikim veseljem natančneje o tem poročali.

S spoštovanjem

Generalno zastopstvo prve ogerske zavarovalne družbe

G. Micori l. r.

(4)

Glavno zastopstvo za Kranjsko in spodnje Štajersko ima gospod

Jakob Dobrin

v Ljubljani, frančiškanski trg šte. 45.

Okrajni zastopniki za to zavarovalnico se sprejmejo v večih krajih Kranjske in spodnje Štajerske.